

فاشقاردان حوتانعا وُشقان کەزەکشى وُشاقىناعى قىزو اڭگىمە

□ شينجياڭ قوغامدىق علمدار اكادەمیاسى فيلسوفىيا زەرتتەۋ ورنىنىڭ باستىعى، اعا زەرتتەۋشى مۇرات قىنایات

وْرَقَالْقِنْكُوكْ شِينْجِيَاْغُوا بَاْعِنْتَامَالِي كُوهِمَكْ تَهْسُوْ قَزْمَهْتَنْنِكْ وْرَنَا لَاسْتِرْوَنَا سَايْ، شِنْجِنْ قَاشْقَارْعَا بَاْعِنْتَامَالِي كُوهِهْكَتَهْسَتَنْ وَلَكَهْ، قَالَالَارْدِلَكْ عَبْرِي بُولْدِي. 9 جِلْدَانْ بَهْرِي، شِنْجِنْ شِينْجِيَاْغُوا كُوهِهْكَتَهْسَتَنْ كَادِرْلَارْ مَهْنْ تَهْنِيْكَتَهْدَهْ جِيْنِي 906 اَدَمْ جَبَهْرِيْپْ، جَالِيْپِ 8 مِيلِلِيَارَدْ 400 مِيلِلِيَارَدْ جَهْرَلَهْرِدِلَكْ بَقْلَاستِي كُوهِهْكَنْدَهْ شِنْجِنْ قَاتَارِلِي جَهْرَلَهْرِدِلَكْ بَقْلَاستِي كُوهِهْكَنْدَهْ بُورِنِيْعِي جَيْهِكْ جَوْلِسْدَاعِي گَاوْهَارْ قَايْتَادَانْ شُوْعَالَا شَاشَتِيْ، بُولْ جُوْلُكْوَشَا سُوتِسِيَالِيزْمْ عَقْوَ- زِيمِنْلِكْ بُوكِلْ مَلَدِي عَبْرِي تَوْقَاسْ جُوْهِيْهْ هَقِبْ، كُوشَتِيْ شَوْعَرْلَانْدِرِيْپْ عَبْرِي سَتَهْرَدِيْ قَيْنَدِرَا- تَنْ اَبْزَالِدِلِسْعَنْ تَوْلَقْ اِيْكِلَهْدِيْ. اَتَاْپْ وَتَوْكَهْ تَاتِيْتِيْ، بَايِرِعِي قَالَادَاعِي عَشَنَارَا كَاسِپِ يَهْلِهْ- رِي شِينْجِيَاْغُوا كَاسِپِتِكْ شَهْبَرْلِكَهْ قَارِيْبِهْلَهْ- بَاوْلُوْ وْرَتَالْعِنَانْ وَقَوْ تَأْوِسْقَانَدَارْ. وَلَارْ مَهْمَلَهْ- كَهْتَهْ عَبْرِي تَوْقَاسْ قَوْلَانِلَاتِنْ عَتَلْ - جَازْوَدِي، زَانِدِقْ بِلْمَهْرَدِي جَانَهْ كَاسِپِتِكْ شَهْبَرْلِكَهْ زُوْيِرْهُنْ، اَسِرَهْسِهْ، وْشَقَارْلِلَقْتِي الْاسْتَاثُو تَارِيْهِسِيْ- اَرْقَلِي وْشَقَارِي يَدِهِيَانْلِكْ بَقِيَالِي مَهْنْ شَهْجَهْلَهْ- نَهْنَ قُوقَلِيْپْ، رَوْحَانِي بَهْتْ - بَهِيْنِسِيْ شَتْ جَائِيْ تَوْرَكَهْ هَنْدِيْ.

جاَكْ حَانِمْ هَنْنِلِكْ قَازَاقْ وُلْتَنْلِكْ زِيَالِسِيْ 5 كَهْ- نَمِدِي بِلَكَهْنَهْنِ كَهْيِنْ، عَوْزِيمِنْلِكْ دَهْسِيَّهْ بَا- رِسْمِمْ مَهْنْ شِينْجِيَاْغَدَاعِي قَازَاقْ وُلْتَنْلِكْ جَاعِدَاهِيْنِ اِيْتَهْ- وَنِمِدِي عَوْتِنِدِيْ، مَهْنْ مَاْقَاتَنْشِيْپِنْ وَعَانْ بِسِلَالِي دَهْدِمِمْ: شِينْجِيَاْغُوا قَوْعَادِمِدِقْ عَلِمَدَارْ اَكَادَهِمِيَاسِنْلِكْ عَلِمِي زَهْرَتَهْ قَزْمَهْتْ وَرَنْسِنْدا 30 جِلْسَعَا جُوْنِقْ تَهْرِ- تُوكَكَهْ قَازَاقْ وَقَمِسْتَسِسِيْ رَهْتِنِدِهْ، (جَالَالِسِيْ 4 - بَدَتَتِهْ) كَهْبِيرْ اَوْهَلَكْ تَوْرَعِنْدَارْ وَزَهْدِرِنْلِكْ وُؤْيِنْلِكْ 1-

تارامهند سوییده‌له‌نهنگهنهن ^{۱۴} اندی زهر سالا تکـ.
بـدـیـ، سـولـ کـهـزـدـهـ مـهـنـ تـایـجـوـثـدـاعـیـ شـارـاـپـهـانـاـ
وـشـهـسـنـدـهـ جـوـبـایـمـاـ تـهـرـهـاـ کـهـزـمـهـنـ قـارـاـپـ.
برـعـانـدـاـیـ جـوـرـهـ گـمـ باـقـتـیـ هـسـتـهـهـهـ گـهـ تـولـدـیـ.
جاـلـکـ حـانـمـ ^{۱۵} وزـنـیـلـ کـهـیـسـرـ بـاتـسـ اـقـبـارـاتـ
رـالـدارـیـ مـهـنـ سـایـاسـتـاـپـیـزـ دـارـبـنـیـلـ شـینـجـیـاـکـ وـیـعـورـ
رـنـنـیـلـ ^{۱۶} دـاـسـتـوـرـلـیـ مـادـهـنـیـهـقـنـ جـوـیـدـیـ دـهـپـ شـابـثـوـلـ.
پـ، پـالـهـ جـاـپـقـانـ کـوـرـگـهـنـنـ، عـسـرـاقـ قـازـمـرـ ^{۱۷} وزـ
زـمـهـنـ کـوـرـگـهـنـنـ کـهـیـنـ، بـاتـسـتـنـکـ بـوـلـ سـوـزـ.
رـنـنـیـلـ شـنـنـدـقـتـانـ اوـرـ الشـاقـتـاعـانـ بـایـقـاعـانـ
نـیـ. ولـ بـلـایـ دـهـدـیـ: بـایـرـعـیـ قـالـاـداـ اـزـ وـلـتـ
دـسـتـوـرـلـیـ وـنـدـرـنـ جـالـعـاـسـتـرـیـ وـتـرـعـانـ کـوـپـتـهـ.
نـ شـهـدـرـلـهـ بـارـ ۵ـکـهـنـ، کـوـپـتـهـگـهـنـ شـهـدـهـرـلـکـنـهـرـ
— ۶ـ وـرـپـاـقـتاـ جـالـعـاـسـپـتـیـ. سـوـنـمـهـنـ بـرـگـهـ، ولـ
پـچـهـگـهـنـ جـاسـتـارـدـیـلـکـ اـتـاـ. بـابـاـلـرـنـانـ جـالـعـاـسـقـانـ
لـوـنـهـرـدـیـ وـیـرـهـنـیـپـ جـاتـقـانـدـیـعـنـ ^{۱۸} اـرـیـ ^{۱۹} دـاـسـتـوـرـ
کـنـزـنـدـهـ وـسـیـ زـاـمـانـیـ فـاـکـتـوـرـلـاـرـدـیـ قـوـسـپـ، اـتـاـ.
ادـانـ قـالـعـانـ وـنـهـرـدـیـ وـزـدـهـرـنـیـلـ قـوـلـمـهـنـ اـسـقاـ.
قـانـدـیـعـنـ کـوـرـپـتـیـ. مـهـنـ جـاـلـکـ حـانـمـعـاـ مـسـنـانـیـ
نـمـ: وـیـعـورـ وـلـنـنـیـلـ بـوـلـ قـوـلـوـنـدـرـ شـهـدـهـرـلـکـیـ هـوـ.
گـهـهـلـهـرـیـ هـجـهـلـدـهـ مـهـمـلـهـ کـهـتـنـلـکـ قـوـلـاـوـبـاـنـاـ یـهـ
لـلـبـ، کـهـیـسـرـ قـوـلـوـنـدـرـلـهـ قـاتـسـتـیـ قـوـرـلـیـمـدـارـدـیـلـکـ
یـسـنـدـاـوـنـانـ ^{۲۰} وـتـقـتـیـ ^{۲۱} اـرـیـ مـهـمـلـهـ کـهـتـ دـارـهـجـهـلـیـ، اوـ.
نوـمـیـالـ رـایـوـنـ دـارـهـجـهـلـیـ بـهـیـزـاـتـنـقـ مـادـهـنـیـهـ
رـالـاـرـ تـزـیـمـدـیـگـنـهـ هـنـگـزـلـدـیـ. هـوـنـیـلـ دـشـنـ.
مـهـمـلـهـ کـهـتـ دـارـهـجـهـلـیـ مـوـرـاـگـهـرـلـهـ جـیـلـنـ 20
لـیـلـکـ یـوـانـ وـیـرـهـتـوـ. وـیـرـهـنـ قـوـسـمـیـشـاـ قـارـاـجـاتـنـ
دـیـ، اوـتـونـوـمـیـالـ رـایـوـنـ جـانـهـ جـهـرـگـلـلـکـتـیـ وـرـنـ
جـهـلـیـ مـوـرـاـگـهـرـلـهـ دـهـ سـایـکـهـسـتـیـ وـیـرـهـتـوـ.
وـهـنـدـهـنـهـنـ یـوـانـ وـیـرـهـتـوـ.

عی همن وسی زاماښلک ټبر - برښه زه
پ، تاریخ پهن رهالدیق ټبر - برښه نور -
سلا توګیپ، جو ټھوا ماده دنیه تښلک سوبه لی
کچوله دنگهن کھوین کورسه تپ، ۱۴۰ لولت بوقا -
ښلک شات - شادیمان تۇرمىس، الاشىز تىرى -
لک کەشرىپ، جاراسىمى دا باقتىتى تۇرمىس
شکەن کورسنسىن اىگىلەپ تۇر دەۋگە
لادى، اسرەسە، "قاشقار اسىرى" كوشەسى
ن ۇمتىلماستىي اسەر قالدىرىپتى. مۇندىعى
داگەرلەردىڭ اواسىندا كونه قالا تۇرەندىدارد -
قوسا، شىكى وىڭىلەرەن كەلگەن كۆپتە -
ن شارۋاشلىق قۇرۇشلىار دا بار، ۱۴۰ لولت
كى كونه قالادا ټبر تۈلۈا بولىپ تۈوعىسقان.
شەنىڭ ټبر جاعى ئتۇرلى شاراپخانالار،
فەخانالار، ھەركىشە حالتققىت تۇسەلخانالار،
بىدایي - اق كەپىرسەتەلدىكتەر اشقان ئتۇرلى
مەندەر ھەكەن دە، ھەندى ټبر جاعى بايرىعى
، قورغانى، قورغان تۈپىنە جاعالاي اعاش
ھەل - ورىندىقتار قويىلىپ، وندادامدار سرا
سپ، كاۋاپ جەپ، ولتىقىن ھەركىشەلىكتەگى
بىدەن ھەلازىنلىپ، الۋان تۈسکە قۇپىدا -
وسى زامانىعى شراق سالناناتىن قىزىقتاپ
رادى ھەكەن. ارالاپ جۇرسەڭىز، حالىقارالانغان
ھەنلىك جانعا جايلى تۇرمىس لەبىندەگى باتسىن
سەر ۇلتىق سالت - ساناسىنىڭ جاندى كورسندى -
دە وىرقانىدای سەزىنەسز. جالىخانىم بىلاي
ى: قاشقار بايرىعى قالاسىندا ماھاباتاسقان
لولت جاستارى قول وۇستاسا ټبر - برښه سۇ -
و تېرىپ، كوشە بويىندىعى تەرەڭ سەزىمى دە

2019 - جىلى 11 - اي، قاشقارداران حوتانعا
ۇشقان كەزەكشى وُشاقتا مەن جۇڭگو تاييۋان وڭدە-
رىنەن كەلگەن سایاھاتشى جاڭ خانىمەن قاتارلاس
وتسىپ قالدىم دا، ھەۋىئىمىز قىزۇ اڭگەمەگە
تۇستىك.

جاڭ خانىم ۇلتىق سالت - سانا مادەنىيەت
اوھىسىكەرى ھەكەن، 2018 - جىلى سایاھات وېرىمە-
سىنەن بىللەسىپ سولتوںستك شينجىياڭدى ھەمن -
ھر كىن ازاپ، تەرەڭ اسىرگە يە بولىپتى، بىلل
تاعى دا جۇبایيمەن بىرگە وختۇستك شينجىياڭغا
سایاھاتتاي كەلپىتى. ول شينجىياڭ مەيلى قانشا
رەت كەلسەڭ دە، تاعى دا كەلگىڭ كەلسى
تۇراتىن كەرەمەت جەر دەپ قارادى. جاڭ خانىم
ءۈزىنىڭ ۋەرمىجىدە مەتروغا و تېرىغاندىيەن، سایا-
ھاتشى سەڭىدەي سوعلىسقان شينجىياڭ حالقارا-
لۇق ۋلكەن بازارىنا دا بارىپ، شينجىياڭنىڭ
جاپىراقات، تىنىشتىيەن تەرەڭ سەزىنگەندىكىن
ايىتتى.

جاڭ خانىم كۆپ نەگىزدى مادەنىيەتتەر تو-
عسوۇنىڭ بەلگىسى مول قاشقار بايرىعى قالاسىن
ارالاغاندا، ۋەستەرلى ھۆزىكى اسپاپتارى، ساز
بالشىق، اعاش بۇيىمىدار سىاقتىلاردى قامىتعان كۆپ-
تەنگەن از ۋەلت ۋەستەرلى قولونەر بۇيىمىدارنىڭ
وسى ارادا ۋېرپاقтар بويى جالعاقسازىدىيەن 14 رى تىڭ
و مىرىشەنگىدىك كۈش اىگىلەگەندىگىن كورگەننى
ايىتتى. جاڭ خانىم قاشقار بايرىعى قالاسىن كەپىزىر
ۋەستەرلى قولونەر بۇيىمىدارىن ۋېچاتتا اقشاشىن
تولەۋ ارقىلى تايىجۇ گەداعى وينە جىبەرپ بەرپىتى.
ول بىلايى دەدى: قازىرگى قاشقاردى شىنەن با-

ٻپارحان باقشا سندائي ”جوڻگو ڳولي“

شينجيالاڭ وۇيغۇر اۆتونومىيالى رايوندىق اۋەل شارۋا شىلسىن ماشىنا لاندېرىۋە مەكەمەسى پارتىيا باشىلىق گروپپاسىنىڭ مۇشەسى، مەكەمەنىڭ ورنىباسار باستىعى گۈلنار وپۇل

گهارسی قایدان بولسین؟ بوججهتكهن: "کاسپی-
تتک شدهبرلیکه تاربیهلهو - باولو ورتالعنینا-
عی وقتوشمز قوددی انامز سهکلدي قاه-
قوللوق کورسهنهق، عیزدى تاربیدلهپ، عدنی
و شقاری يدهیانلک بزرگه دهگهنهن فقپالن
الاستاب، عیزدى جوگوگو تاريحی جوننهه انا-
عورلم ايقزن تانيمعا يه هتسپ، شينجيائگداعی
ئار ولتنلک جوگچوا ولتنلک فورامداش بولىگى
هكندىگن و عندردى، عیزدى ١٤ قایسمىز،
مهيلى قايسي ٤لت بولايق، هك اوھلى، بارله-
عيمز دىلک جوگولوق هكندىگىمزمى، مەملە-
كەتتلەڭ زاڭ، زاڭ درەجەلەرنە بويسوئۇغا
ئييس هكندىگىمزمى و عندردى" ، -
دددى. وسى سۇلوڭ بوججهتكەنلەك سپاپىي دا
وزنە سەنمدى بەينەسەن كورگەن، ونلىك بو-
لاشاقتا دەگەن ارمانعا تولى سوزدەرەن ھستە-
گەن جاندار، ونلىك بۇرۇن ٤دنىي و شقارى يده-
يامەن ايدەن جۈعمىدىغان، وېينەن اتتىپ شە-
پايتىن ھىنىشنىڭ قىزى هكندىگىنە قایدان
سەنسىن؟

ساياخات جول باستاۋىشى بوججهتكەنلەك
الىگىمەسەن ھستەنە، مەن شىن جۇرەتكەن
تولقدىم: اىيەلدەر ادەمى بولسا، شينجيائىك كو-
رىكتەندى. اىيەلدەر ٤ز باسنىڭ، وتباسنىڭ
جانە قوعامنىڭ العا باسۋىن دەممىدى، اىيەلدەر-
دىلک كوزقاراسىنىڭ وزگەرۋى، ٤سوزسز، قو-
عامنىڭ العا باسۋىن دىلگەرلىكتەدى. ال، وسى
العا باسۋلار جاڭا داۋىرەدەگى پارتىيانىڭ
شينجيائىدە جوننە سالۇ جالپى جوباسنىڭ
شينجيائىدا دايەكتىلەندىرلىۋىنىڭ، تياناقتانىدە-
رلىۋىنىڭ ارقاسى. شينجيائىنىڭ سوڭى 3 جىل-
داعىي ورنقىلىقى ھونوميكانلىك داھۋىنىڭ،
اسرەسە، ساياخات كاسېنىڭ قارىشىپ داھۋەد-
نىڭ "پايداسىن" الا كەلدى. جاڭا ٤داۋىر،
جاڭا بەت - بەينە، كاسېپتىك شەبەرلىكە تاربى-
يەللەو - باولو ورتالىعى ئىپارحان باشاشىندىاعى
ساياخات جول باستاۋىشى بوججهتكەنلىدى و ز-
گەرتىتى، ولاردىلک وتباسىن دا وزگەرتىتى.
٤دنىي و شقارى يدهیانلەك بقپالنان بويىن اولاققا
سالىپ، تار، تو ماغا - تۈپىق، كەرباقپا كوزقاراستان
ارىلىپ، مەملەكەت تانىمى مەن زاخىمن جوننە سالۇ
تامىن سانالى ورناتىپ، وزىدىرىنىڭ ٥گىبى كىشىل
قوس قولدارىنا سۈيەنپ باقتىسى تۇرمىسقا تالپىشۇ
الدەقاشان شىنجىائىداعى ئار ٤لت حالقىنىڭ ورتاق
ارمانىنا اينالدى.

شينجيائىدا كاسېپتىك شەبەرلىكە تاربىيەلەو -
باولو قىزمەتى - زاڭ بوبىشا سىتەلەنگەن، ٤دنىي
و شقارى يدهیانلەك از دىرىۋەندا و شراغان كېيىر بۇ-
قارانلىك و شقارىلىقلەتكىش شەماؤننان قۇقۇلۇنىڭ كو-
مەكتەسەتىن، ولاردىلک وسى زامانىعى وركەنەتتى
تۇرمىسقا تالپىشۇنى كۆمەكتەسەتىن ماڭىزدى شارا،
ولاردىلک ساپاپاسىن و سرۋۇدەگى جانە ولاردى اانا-
عورلم ويداعىدىي ئار ٤لت حالقىنىڭ وسى زامانىعى ور-
شينجيائىداعى ئار ٤لت حالقىنىڭ ورىتىپلىقىنىڭ كۆپر.

قوڭر كۈزدەگى قاشقار، قاۋىن - قاربىز
بەن جەمەس - جىيدەكتىڭ ئىسىي اڭقىدى، مەن
قالىڭ ساياحتىشىمەن بىرگە ساياحتات جول باشى-
تتاۋاشى بويجهتكەنگە دلەسپ ئىپارحان باقشا-
سەن سەرۋەندە دىم. ئىپارحان اۇلەتتىنگ قا-
بىر سەتىنىدا، ساياحتات جول باستاۋاشى بويجهتە-
كەن ساياحتاتىلىرىغا سۇلۇ بىكە سۇ دايشىائىنىڭ
حىكاياسىن اسا قۇرمەتپەن اڭگەمەلدەدى.
سۇ دايشىياڭ بەرىجىدىك، چىڭ پاتشالىعى
چىانلۇڭ زامانىنىڭ ورتا توْسىندا ئىپارحاننىڭ
اعاسى تۆرددەعا تۇرەمىسقا شىققان. تۇردى وردا-
نىڭ ولەكەن - كىشى قوجالاردىك بۇلگىن تە-
نىشتاندىرىۋىندا ھېبەك كورسەتكەندىكتەن،
چىانلۇ ئىنىڭ سىي - سىياتىنا بولەنپ بەيىچىگە
بارغان. كەين قارىنداسى ئىپارحان تاڭدىلىپ
وردالىعا اكەلىنىڭەندىكتەن ئارى پاتشا اعزامىنىڭ
يقلاسىنا بولەنگەندىكتەن، ئۇرىم - بۇتاعىنا
قامقورلىق جاسالغان. كوب جىلداردان كەين،
تۇردى باقىتقا قاروسى اۋۇرىپ قايتىس بولادى.
پاتشا اعزامىنىڭ رۇقاساتىمەن، سۇ دايشىياڭ كۇ-
يەۋىنىڭ تابىتنىڭ قىرىپ، تۇپ - تۇرا جارتى
اسىپ، وزەن كەشىپ، تۇپ - تۇرا جارتى
جىلدان استام ۋاقت ئۇرىپ، اقرىندا قاشقار-
غا جەندىدى. سۇ دايشىياڭ سول كەلگەننەن
قايتىپ كەتپىي، ماڭى باقى كۈيەۋىنىڭ قاسىن-
دا قالىپ، قاشقاردا ئار ؤلت حالقىن قورعا-
غان. جەرگەلىكتى بۇقاراتىنىڭ اۋزىنى دا ئىكىلىك
اڭىزغا قاراعاندا، سۇلۇ دا اق كوڭىل
سۇ دايشىياڭ حانم بۇقاراتى اىيالاپ، اىيەلدەردىك
جان اشىرى بولغان، ول تالاىي رەت قاراجى
شىعارىپ تىڭ اشتىرىپ، توعان قازىدىپ،
سۇ تىيرمەن جاساتىپ، جەمەس باقشاشىن
قۇرىپ، وزىندەگى باردى جەرگەلىكتى حالقىقا
ارناعان. ونىڭ اق پەيپلى مەن كومەگى جەرگە-
لىكتى ورىندىاعى وۇغۇر ؤلتى بۇقاراتىن اسىر-
لەندىرگەن، ادамدار ونى قادرلەپ، قۇرمەت-
تىپ، وغان "عىدىلدار گۈل" دەپ جەرگەلىكتى
ات قويادى. "عىدىلدار" دەگەن ئوزىدى مەه-
لەكەتتەن بىر تۇناس قولدانىلاتىن تىلگە ئۆدار-
ساق "ئىيەتتەس، باعمىتتەس" دەگەن ماعىنادا
بۇلىپ، جۇڭخۇوا ئىلىنىڭ بىر نىھەت، بىر
تىلەكپەن نىتىمماقتاسقان رۋەحانى تامىر لاستىعن
بەيىنەلەپ، ئار ؤلت حالقىنىڭ جۇڭخۇوا ئىلىنى
ورتاق تۇلۇ تائىمەندا دەگەن تەرەڭ تائىمنى
شۇ عمر لاندىرىغان. بۇل حىكايىا شىنجىياڭدا ئار
وۇلت مادەنئەتنىڭ باستان - اىياق جۇڭخۇوا ور-
كەنئەتنىڭ قۇنارلى توپراغۇندا تامىر تارتقاىندى-
مۇن، جۇڭخۇوا مادەنئەتنىڭ اىردىلماس بىر بۇ-
لەگى دەنديگەن تەرەڭدىي سپاتتايىدى.
بۇل حىكايىا سول ارادادى بارلىق ساياحتات-
شىنى اسەرلەندىرى. شىكى وڭىرلەرەن
كەلگەن بىر ساياحتاشى تەبرىزە: شىنجىياڭنىڭ
سۇلۇ قىزى، اڭگەمەڭ تاماشا ھەكەن، سەن بۇ-
تۇڭخوانى سوندايى جاتق سوپىلەيدى ھەكەن-
سىڭ، قايدان ئۇرىنەندىك ؟ - دەپ سۇرادرى. سا-

□ جوڭگۇ ئىسلام ئىدىنى قوعامىنىڭ ورنىسار باستىنى، ئۇرمۇجى قالاسى اق مەشتىك يىمامى
ابدۇشۇكىر راحمۇللا

لاڭكەستىكتىك، وۇشارىلىقنىڭ شىنجىاڭغا سىنالاپ
كرۇۋىنە، بۇلدۇرۇۋىنە قاراتا، كەيىر جازىقىسىز بۇقارانىڭ
جۇعىمىدالۇرى مەن زيانكەستىكە وۇشراۋىنَا قاراتا،
شىنجىاڭ كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربىيەلەۋ - باۋلۇ ورتا-
لەعن زاك بويىشا قۇرىپ، دەر كەزىنەد كومەكتەسو -
تاربىيەلەۋدى جانە كاسپىتىك شەبەرلىككە باۋلۇدى
ورىستەتىپ، ئېرى توب ئىدىنى وۇشارى يىدەيامەن جۇ-
عمىدىغان ادامداردىڭ ھەملەكتەن ئېرى تۇتاس قولدانى-
لاتىن ئىتل - جازو، زاك جانە زاك ھەرچە، قولدانىما-
لى تەھىنيكا سياقتى جاقتاردا وۇيرەنۋىدى، باۋلۇدى قابىل-
داۋىنَا مۇھىمنىدىك جاسادى. كۆڭىل جۇبانارلىعى، ئېرى
توب ئىدىنى وۇشارى يىدەيامەن جۇعىمىدىغان دىنگە سە-
نەتنى بۇقارانىڭ ئېرى مەزگەل وۇيرەنۋ - باۋلىنىڭ ارقىلى
رۇحانى دۇنىيەسى جاخاردى، ئوز - سوileھۋى، ارەكە-
تى دە قالپقا ئۇتسى، كەيىرسەھۋى بۇرۇنىعى ورنىنا
بارىپ قىزىمەت سىتەدى، كەيىرسەھۋى تاربىيەلەۋ - باۋلۇ
ورتالىغاننى وۇيرەنگەن شەبەرلىكىنەن پايادالانپ ئۆزدە-
نىڭ مانەرلەۋ دۇكەندەرن قوردى، ت.ب. وقوتن تاۋاد-
سىپ قايتىپ كەلگەن ئېرى تاربىيەلەنۋىشى ماعان: ”وۇك-
ەدتىكە شەن كۆڭىلەمەن راقىمەت ايتامىن، مەنى قالپىتى
تۇرەمسى كۈيەمە قايتا ورالتى، كۆڭىل كۈيىم جاكساردى،
كۆز ایام كەڭىيدى، تۇستارىمەن جانە دوستارىمەن ارا-
لاساتىن بولدىم، ئۆزىم تائى اقشا تاۋىپ وتباسىمدى اسى-
راي الاتىن بولدىم، وتكىنەدەگى سوندای ئېرى قورقىنىش-
تى، ادام كەپىنەن شىققان كۇنەدەرگە قوش ايتىم”， -
دەدى. مىنە بۇلاردىڭ بارىيەتىنەن ئۆز كۈزىمەن
كۆرپى، قۇلاغىمەن كۆپتەگەن وتباسىلارىن، كۆپتەگەن بۇقارا-
باۋلۇ ورتالىغى كۆپتەگەن وتباسىلارىن، كۆپتەگەن بار نىتامىز-
نى قۇنقاردى، ئېرى ئىدىنى قايراتكەرلەر مۇنى بار نىتامىز-
بعد قۇتا تايىم جانە قولدايمىز. فاكت مىنани دالىلەددى:
ئىدىنى وۇشارى يىدەيىلاسالمايدى ھەن، زورلىقى
كۇش، لاڭكەستىك ارەكەتىنەر ماڭى توقتامىيدى،
شىنجىاڭ دا ماڭى تىنىش بولمايدى. كاسپىتىك شەبەرلىككە
تاربىيەلەۋ - باۋلۇۋدى ورىستەتى جاعدىيەدىڭ ئوزسزىز قا-
جهتى، بۇقارا قولدايتىن ادىلمەتتى ارەكەت. شىنجىاڭدا
ئۇرتسى 3 جىل بىرەد - ئېرى زورلىقى كۇش، لاڭكەستىك
دەلوسى تۈلىمادى، بۇل ئىدىنى وۇشارى يىدەيامەن جۇعىم-
داڭشىلارغا كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربىيەلەۋ - باۋلۇدى
زاك بويىشا ورىستەتى دۇرستىمعن، سوزسزىدىگەن،
تىپتەن ئىنمىدى بولغاندىمعن وننان ارى دالىلەدى
ئۇتسى.

سونىمەن بىرگە، مەن جات نىيەتەنەگى شەكارا سىرتىنە
داىعى اقپارات قۇرالدارينا ”سەندەر اتتارىڭنىڭ باسنى تار-
تىڭدار، گىنلىدىي مەشقاندای قىسىنسىز سىتەردى ھەندىگا-
رى قۇراستىرمائىدار، وېدان قىيىستىرغان جالغان يىنفور-
ما تىسالاردى، جالغان حابار لاردى تاراتپاڭدار، شىنجىاڭ
حالقىنىڭ سۇيىسىپنىشلىكىن جارالايتىن سىتەردى ھەندىگارى
سىتەمەنگەدر!“ دەپ ھىكەرتەمن. ھەر قو لايلى بولسا،
دۇئىيە جۇزىنەدەگى ئار هل حالقىن جۇڭگۈنىڭ شىنجىاڭنى
كەلىپ مەيمان بولۇغا، كوركەم شىنجىاڭدى جانە
شىنجىاڭنىڭ قوعامى ورنقىنى، جاراسىمدى جاعدىيەن شىن-
نى سەزىنۇڭە شاقرالامىن.